



Αθήνα, 15.03.2024

Ερώτηση

προς την Υπουργό Τουρισμού

Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Οι παλινωδίες της Διοίκησης αφήνουν ανέλεγκτο το πλαίσιο πολιτιστικής προστασίας».

Η προστασία της φυσιογνωμίας - ιστορικής, αρχιτεκτονικής, λειτουργικής και κοινωνικοοικονομικής των ιστορικών συνόλων και της αρχαιολογικής κληρονομιάς οφείλει να αποτελεί φάρο στις δημόσιες πολιτικές της χώρας. Αναμφισβήτητα το σύνολο της Ακρόπολης έχει βαρύνουσα σημασία σε αυτό το πλαίσιο, ως ένα από τα μοναδικά μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς. Από το 1975, το Προεδρικό Διάταγμα ΦΕΚ 53/Δ περιορίζει τα ύψη κτιρίων σε μία μικρή ζώνη περιμετρικά του μνημείου της Ακρόπολης, του αρχαιολογικού χώρου Φιλοπάππου και άλλων σημείων.

Εδώ και είκοσι και πλέον χρόνια, η UNESCO έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου για την ανεξέλεγκτη ανοικοδόμηση και τον κίνδυνο οπτικής βλάβης του μνημείου, συστήνοντας τη λήψη προστατευτικών μέτρων. Άλλωστε, η απόφαση 2331/2009 του ΣτΕ προβλέπει συγκεκριμένα μείωση του ύψους των κτιρίων στα 21 μέτρα. Αντί λοιπόν της επικαιροποίησης ή της αντικατάστασης του ΠΔ του 1975, το 2012 με το Νέο Οικοδομικό Κανονισμό, το ύψος των κτιρίων τοποθετείται στα 32 μ.(συν 1μ. για φυτεμένο δώμα). Το ΣτΕ αποφαινεται τελικά το 2020 ότι όπου ισχύουν ειδικά διατάγματα, όπως στην περιοχή Μακρυγιάννη-Κουκάκι, αυτά υπερισχύουν των οικοδομικών κανονισμών. Έτσι, τα ανώτατα ύψη επί του προκειμένου είναι τα 24 μέτρα συν 3 για το δώμα, που είναι ο κανόνας για την περιοχή βάσει διατάγματος του 1955.

Το επίδικο ζήτημα εν προκειμένω αφορά την ανέγερση του ξενοδοχείου της Cocomat επί της οδού Φαλήρου. Το 2014, κατόπιν εξέτασης στο ΚΑΣ, εκδίδεται Υπουργική Απόφαση με δυνατότητα ανέγερσης χωρίς να εξεταστεί το ύψος του κτιρίου, αλλά μόνο ο τρόπος διατήρησης των αρχαιοτήτων που ανευρέθησαν σε εκσκαφές. Το 2016, η αρμόδια εφορεία αρχαιοτήτων προχωρά στην έγκριση κτιρίου, με ύψος 33μ., χωρίς να ενημερώσει την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και την πολιτική ηγεσία. Το 2017 εκδίδεται από το Δήμο Αθηναίων, η 15/2017 άδεια δόμησης του ξενοδοχείου με επιτρεπόμενο ύψος κατά ΝΟΚ τα 32+ μέτρα. Ακολούθησαν προσφυγές πολιτών, σημαντικές αποφάσεις στην κατεύθυνση της προστασίας του μνημείου από το ΣτΕ (2102/19, 2103/19), και η απόφαση του ΥΠΕΝ για αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών προκειμένου να διαμορφωθεί ένα σαφές πλαίσιο προστασίας του μνημείου και ρύθμισης των υψών των γύρω κτιρίων. Σε αυτή την κατεύθυνση, η ηγεσία του ΥΠΕΝ κλήθηκε να ξεκινήσει τη διαδικασία έκδοσης νέου ΠΔ/τος για τη ρύθμιση των υψών των μελλοντικών κτιρίων, το οποίο και εγκρίθηκε τελικά από το ΣτΕ το 2022. Όσον αφορά το κτίριο του COCOMAT, βάσει της κρίσης του ΣτΕ, αυτό δεν θα έπρεπε να ανεγερθεί με βάση τα 32+ μέτρα ύψος που προβλέπει ο ΝΟΚ, αλλά σύμφωνα με τις προβλέψεις των παλιών διαταγμάτων για 24+3, δεδομένου ότι τα παλιότερα ειδικά Διατάγματα για την περιοχή κατισχύουν του ΝΟΚ.

Στα τέλη Νοεμβρίου του 2022, το Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης του ΣτΕ, μετά από προσφυγή των ίδιων κατοίκων, κρίνει ότι αν και η Ολομέλεια δεν ακύρωσε την αρχική άδεια οικοδομής του κτιρίου, ο Δήμος Αθηναίων που την εξέδωσε, οφείλει να την ανακαλέσει και του δίνει προθεσμία τριών μηνών για να προχωρήσει στην κατεδάφιση των δύο τελευταίων ορόφων και του δώματος του ξενοδοχείου.

Ωστόσο, μια πρώτη πράξη ανάκλησης της άδειας από την πλευρά του Δήμου Αθηναίων, κλήθηκε ως ανυπόστατη μετά από νομικές ενέργειες της εταιρείας. Στη συνέχεια ο Δήμος Αθηναίων προέβη στην έκδοση της με αρ. πρωτ. 199540/05.07.2023 νέας πράξης του Τμήματος Έκδοσης Αδειών της Διεύθυνσης Δόμησης του Δήμου Αθηναίων, με τίτλο «ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ της από 24-11-2022 μερικής ανάκλησης της 15/2017 άδειας δόμησης που αφορά στο ακίνητο επί της οδού Φαλήρου 5 & παρόδου Συγγρού 34, για την οποία εκ νέου η εταιρεία θέτει ζητήματα τήρησης της νομιμότητας.

Καταγράφεται δηλαδή μια δυστοκία και σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση της ουσίας των αποφάσεων του ΣτΕ για την μείωση του ύψους του κτιρίου, με αβέβαιη μάλιστα εξέλιξη.

Επειδή όμως η σύγκυση περί αρμοδιοτήτων δεν μπορεί να λειτουργεί σαν άλλοθι για την παρατεινόμενη μη εφαρμογή της ουσίας των αποφάσεων του ΣτΕ για προστασία του μνημείου της Ακρόπολης, και επειδή αυτή η αλληλουχία ανεκτέλεστων πράξεων της Διοίκησης μόνο αρνητικά γεννά και για την ασφάλεια δικαίου και για την επί της ουσίας προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και του δημόσιου χώρου,

ερωτώνται οι αρμόδιες Υπουργοί:

- Για ποιο λόγο η απόφαση μερικής ανάκλησης δεν έχει εκτελεστεί και που οφείλονται τα ζητήματα τυπικής ή εξωτερικής νομιμότητας;
- Ποιες ενέργειες θα υλοποιηθούν, ώστε να διασφαλιστεί και να επιταχυνθεί η υλοποίηση των αποφάσεων του ΣτΕ και κατ' επέκταση η προστασία και ανάδειξη του μοναδικού μνημείου της Ακρόπολης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου

Αθανάσιος (Νάσος) Ηλιόπουλος

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα

Δημήτριος Τζανακόπουλος

Μερόπη Τζούφη

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Θεανώ Φωτίου